

Araştırma Makalesi

Ergoterapi Lisans Programlarının İncelenmesi ve Müfredat Analizi: Türkiye Örneği

Investigation and Curriculum Analysis of Occupational Therapy Bachelor's Degree Programs: Example of Türkiye

Kardelen YILDIRIM¹, Gülşah ZENGİN YAZICI²

¹ Öğr. Gör., Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

² Dr. Öğr. Üyesi, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ergoterapi Bölümü, İstanbul, Türkiye

ÖZ

Amaç: Bu çalışma Türkiye'deki ergoterapi lisans programlarının incelenmesi ve müfredat analizini yapmak amacıyla planlanmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Müfredat analizi olarak planlanan bu çalışmada ergoterapi lisans eğitimi veren fakültelerin web sayfaları, T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) web sayfası ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) web sayfası incelenmiştir. Bu göre ergoterapi bölümlerinin açılış tarihleri, 2020-2024 yıllarına ait kontenjan ile yerleşen aday sayıları, öğretim elemanı sayıları ve programların müfredat analizi yapılmıştır. Bu analizde aynı zamanda ders içerikleri incelenmiş olup sayısal veriler için yüzde ve oran hesaplamaları kullanılmıştır. **Sonuçlar:** 2024 yılında elde edilen verilere göre Türkiye'de aktif lisans eğitimi veren 17 ergoterapi lisans programı belirlendi ve 13'ünün müfredatına ulaşıldı. Kontenjanlar incelendiğinde beş yılda toplam 3311 kontenjan verildiği ve bu kontenjanların 2971 (%89.73)'inin dolduğu görüldü. Fakültelerde toplam 113 öğretim elemanı vardı ve bunların 40 (%35.40)'ı ergoterapist öğretim elemanıydı. Fakültelerin AKTS (Avrupa Kredi Transfer Sistemi)'leri toplamının 241.46±5.21 (Min=240, Maks=259) olduğu bulundu. Bölüm başına düşen zorunlu mesleki ders sayısı ortalama 42.46±9.21 (Min=21, Maks=54) ve mesleki seçmeli ders sayısı ortalama 19.53±18.22 (Min=6, Maks=55)'dir. **Tartışma:** Müfredat içindeki standardizasyonun geliştirilmesi, mesleki derslerin sayısı ile önemi göz önünde bulundurulduğunda ergoterapi lisans programlarının ergoterapist öğretim üyeleri ile açılması ve ders içeriklerinin yer aldığı resmî web sayfaları/ Bologna içeriklerinin güncellenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim; Ergoterapi; Müfredat.

ABSTRACT

Purpose: This study was planned to examine occupational therapy bachelor's degree programs in Turkey and to analyze the curriculum. **Material and Methods:** The present study was conceived as a curriculum analysis, in which the websites of the faculties providing bachelor's degree in occupational therapy, the website of the T. R. Student Selection and Placement Center (ÖSYM), and the website of the Council of Higher Education (YÖK) were examined. Accordingly, an analysis was conducted of the opening dates of occupational therapy departments, the number of candidates placed with quotas for the years 2020-2024, the number of academics and the curriculum analysis of the programmes were analysed. In this analysis, course contents were also analysed and percentage and ratio calculations were used for numerical data. **Results:** As demonstrated by the data obtained in 2024, a total of 17 bachelor's degree programmes providing active education in occupational therapy in Turkey were identified, and the curricula of 13 of these programmes were reviewed. Following a detailed examination of the available quotas, it was determined that a total of 3311 quotas were allocated over a period of five years, of which 2971 (89.73%) were successfully filled. A total of 113 academics are employed within the faculties, of which 40 (35.40%) are occupational therapy academics. The total ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) of the faculties was found to be 241.46±5.21 (Min=240, Max=259). The mean number of compulsory vocational courses per department was found to be 42.46±9.21 (Min=21, Max=54) and the mean number of vocational elective courses was found to be 19.53±18.22 (Min=6, Max=55). **Conclusion:** Considering the development of standardization within the curriculum and the increasing number and significance of vocational courses, it is essential to establish occupational therapy bachelor's degree programs with faculty members who are occupational therapists and to update the official web pages and Bologna course content accordingly.

Keywords: Curriculum; Education; Occupational Therapy.

Sorumlu Yazar (Corresponding Author): Kardelen YILDIRIM E-mail: kyildirim@bezmialem.edu.tr

ORCID ID: 0000-0001-8685-1743

Geliş Tarihi (Received): 03.10.2024; Kabul Tarihi (Accepted): 12.06.2025

© Bu makale, Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı altında dağıtılmaktadır.

© This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

Ergoterapi, kişilerin, grupların veya toplulukların günlük yaşamdaki katılımı artırmak veya mümkün kılmak amacıyla okupasyonların terapötik kullanımını kapsayan bir sağlık meslek alanıdır. Ergoterapistler ile danışan arasında kurulan ilişki danışanın değerli ve önemli bulduğu okupasyonlar ile birlikte değerlendirme ve müdahale planları tasarlama sürecindeki mesleki bilgilerin kullanımını içerir (AOTA, 2020). Bebeklerden yaşlılara kadar çeşitli yaş gruplarıyla ve kişilerin ihtiyaç duyduğu fiziksel, duyuşsal, bilişsel ve psikososyal gibi becerilerin geliştirilmesi için çeşitli rehabilitasyon alanlarında çalışırlar (Sumsion, 2006). Dünya Sağlık Örgütü, dünya nüfusunun artmasıyla birlikte rehabilitasyon hizmetlerine duyulan ihtiyaçların artacağını bu nedenle ergoterapi gibi rehabilitasyon alanında çalışan meslek gruplarına gereksinim duyulacağı bildirmiştir (Richards & Vallée, 2020).

Ergoterapi biliminin temelleri yirminci yüzyılın başlarında atılmış olmakla birlikte günümüzde kanıta dayalı uygulamalarla sürekli gelişim gösteren ve ihtiyaç duyulan bir sağlık alanı olarak kabul edilmektedir (Andersen & Reed, 2024). Ergoterapistlerin Eğitimine İlişkin Asgari Standartlar, ergoterapistlerin eğitim perspektifini onları küresel bir profesyonel topluluğa hazırlamak için genişletme amacını taşır (WFOT, 2016a). Bu nedenle ergoterapi bölümünden mezun olan öğrencilerin eğitim müfredatlarının buna uygun şekilde tasarlanmış olması önemlidir.

Ülkemizde ergoterapi bölümü lisans düzeyinde ilk kez 2009 yılında Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi altında açılmıştır. Ergoterapi bölüm açılışının üzerinden 15 yıl geçmiştir ve 10'ndan fazla üniversitenin bünyesinde lisans bölümünün aktif olarak ergoterapist olarak yetiştirmek üzere eğitim verdiği bilinmektedir (Kayıhan, 2021). Ergoterapi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (ERGO-ÇEP 2016), mevcut koşullarda ülkemizde uygulanması beklenen ergoterapi lisans eğitimine ulusal perspektife uygun bir şekilde kılavuzluk eden bir çerçeve programıdır. ERGO-ÇEP'e göre belirlenen ana bileşenler ülkemizdeki ergoterapi lisans müfredatlarının ergoterapi bilimine yönelik yeterliliklerin belirli standartları kapsaması ve buna uygun düzenlemeler yapılmasını içerir (YÖK, 2016).

Kanıta dayalı ve teorik olarak sağlam bir eğitim, güçlü ve etkin bir mesleğin temel taşıdır. Ergoterapistler için çağdaş eğitim, bağlamsal olarak spesifik eğitim ihtiyaçlarına cevap veren ve mevcut sınırlar arasında uygun bir şekilde değiştirilebilen sağlam kanıtlar bütününe dayanır (WFOT, 2016a). Dünya genelinde ergoterapi müfredatı Dünya Ergoterapistler Federasyonu (WFOT) tarafından belirlenmiş asgari standartlara uygun bir şekilde tasarlanmakta ve organize edilmektedir

(WFOT, 2016b). Ergoterapi müfredatının gelişimini sağlamak ve müfredatların kalitesini artırmak için bu programların periyodik olarak değerlendirilmesi önerilmektedir (WFOT, 2021). Bu doğrultuda müfredat analizi, üniversite eğitim programlarının gözden geçirilmesi, başarısının sorgulanması ve müfredatların kavramsal bir çerçevede incelenmesini sağlayan bir yöntem olarak kabul edilmektedir (Levander & Mikkola, 2009). Ulusal literatürde yapılan müfredat incelemeleri arasında gazetecilik, muhasebe ile fizyoterapi ve rehabilitasyon programları yer alsa da ergoterapi programına yönelik detaylı bir incelemeye rastlanılmamıştır (Gürses ve ark., 2014; Karaduman & Akbulutgiller, 2017; Tosunoğlu & Cengiz, 2020). Türkiye'de ergoterapi lisans programlarının öğrenciler ve mezunların bakış açısıyla incelendiği çalışmalar mevcuttur (Sığırtmacı ve ark., 2017; Özgötürücü & Altuntaş, 2021; Uzun & Öksüz, 2021). Ancak ergoterapi lisans programlarının ve müfredatlarının detaylı olarak incelenmesine yönelik çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Bu bilgiler ışığında çalışmanın amacı farklı üniversiteler bünyesinde eğitime devam etmekte olan ergoterapi lisans programlarını incelemek ve müfredatlarının analizlerini yapmak olarak belirlenmiştir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Bu araştırma Türkiye'de aktif olarak eğitim vermekte olan ergoterapi lisans programlarını incelenmek ve müfredat analizini yapmak amacıyla planlanmıştır. Bu nedenle araştırma, nitel araştırma deseniyle tasarlanmıştır. Nitel araştırma, verilerin toplanmasında gözlem, görüşme ve/veya doküman incelemesi gibi yöntemlerin kullanıldığı bir araştırma türüdür. Başka bir ifadeyle temelinde kavramsal bir teori oluşturmanın yer aldığı nitel araştırma, olgu, durum veya olayların içinde bulundukları çerçeve içerisinde araştırmayı, incelemeyi ve anlamayı ön planda tutan bir yaklaşım olarak ifade edilir (Baltacı, 2019). Bu çalışmada lisans program ve müfredat bilgileri doküman taraması tekniğiyle toplanmıştır. Bu teknik, basılı ve/veya elektronik (bilgisayar tabanlı ve internet erişimli) materyallerin incelenmesini kapsar (Bowen, 2009). Türkiye'de aktif olarak ergoterapi lisans eğitimi vermekte olan bölümlerin müfredat analizini yapmak için T.C. Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM), Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) ve fakültelerin resmî web sayfaları/ Bologna katalogları incelenmiştir (YÖK, 2024b). Müfredat analizi, eğitim-öğretim programlarının temel bileşenlerinin sistematik bir şekilde incelenmesini sağlayan, ders içeriklerinin kapsamının, yoğunluğunun ve süresinin değerlendirilmesini sağlayan doküman analizi tekniklerinden birisidir (Paternotte ve ark., 2014). Bu yöntem belirli bir akademik disipline

mensup akademik programların sürdürülebilirliklerini değerlendirmek ve geliştirmek amacıyla standartlara uyumluluğunu belirlemek, ortak ve farklı yönleri analiz etmek ve ders içeriklerini mesleki gerekliliklerle kıyaslamak amacıyla kullanılmaktadır (Jóhannesson, 2011; Morgan, 2022).

YÖK Atlas Tercih Kılavuzu incelenerek 2020-2024 yılları arasında aktif eğitim görülen ergoterapi lisans programlarının kontenjanları, yerleşen öğrenci sayıları ve doluluk oranları incelenmiştir (YÖK, 2024a). Fakültelerin resmî web sayfaları ve Bologna içerikleri incelenerek aktif eğitim veren ergoterapi lisans programlarının kuruluş tarihleri, öğretim elemanlarının özgeçmişlerine yönelik inceleme yapılmıştır. Öğretim elemanlarının özgeçmişlerine bakılarak fakültelerdeki araştırma görevlisi, öğretim görevlisi, doktor öğretim üyesi, doçent ve profesör sayıları ile birlikte ergoterapist öğretim elemanı sayıları incelenmiştir. Ergoterapi lisans programlarının ve müfredatlarının incelenmesinde yalnızca ÖSYM, YÖK, YÖK Atlas Tercih Kılavuzu ve fakültelerin güncel resmî web sayfaları ile Bologna içerikleri taranmıştır. Eksik, yanlış veya güncellenmemiş verilerin etkisini azaltmak amacıyla kaynaklar araştırmacılar tarafından çapraz olarak kontrol edilmiştir. Son tarama ve kontroller 1 Ekim 2024 tarihinde yapılmıştır. Çalışmaya dahil edilecek ergoterapi bölümleri için dahil olma kriteri 2024 yılında aktif ergoterapi lisans eğitimi veriyor olmak şeklinde belirlenirken; resmî web siteleri incelendiğinde dört yıllık müfredatları yer almayan ve ders içeriklerine ulaşamayan bölümler analize dahil edilmemiştir. Fakültelerin müfredatları incelenerek;

- zorunlu mesleki dersler,
- seçmeli mesleki dersler,
- zorunlu fakülte dersleri,
- ikinci ve üçüncü sınıf yaz staj dersleri ile dördüncü sınıf staj/klinik uygulama dersleri ve
- derslerin Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) analiz edilmiştir (Gürses, Alemdaroğlu & Tanrıverdi, 2014).

İstatiksel Analiz

Çalışma için toplanan veriler Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) versiyon 26 yazılımı ile analiz edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler için sayısal veriler ortalama (Ort), standart sapma (SS), minimum-maksimum (min-maks) hesaplanmıştır. Kategorik değişkenler için ise sayı (n) ve yüzde (%) değerleri verildi. Veriler tablo, şekil ve grafiklerle sunulmuştur.

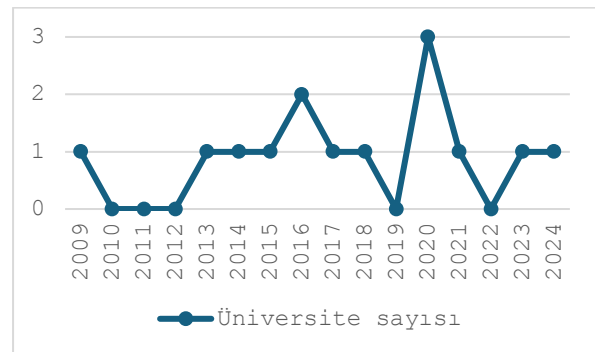
SONUÇLAR

YÖK web sayfasının incelenmesi ile elde edilen bulgulara göre 5 (%29.41)'i devlet ve 12 (%70.59)'si vakıf olmak üzere toplam 17 üniversitede aktif olarak ergoterapi

lisans eğitimi verilmektedir. Üniversiteler bulundukları illere göre incelendiğinde 9 (%52.94)'u İstanbul, 4 (%23.53)'ü Ankara, 1 (%5.88)'i Çankırı, 1 (%5.88)'i İzmir, 1 (%5.88)'i Kütahya ve 1 (%5.88)'i Trabzon illerinde yer almaktadır. Üniversitelerin listesi ve bulunduğu şehirler Tablo 1'de verilmiştir (YÖK, 2024a).

Tablo 1. Türkiye'de ergoterapi lisans programında eğitim veren fakültelerin bağlı olduğu üniversiteler

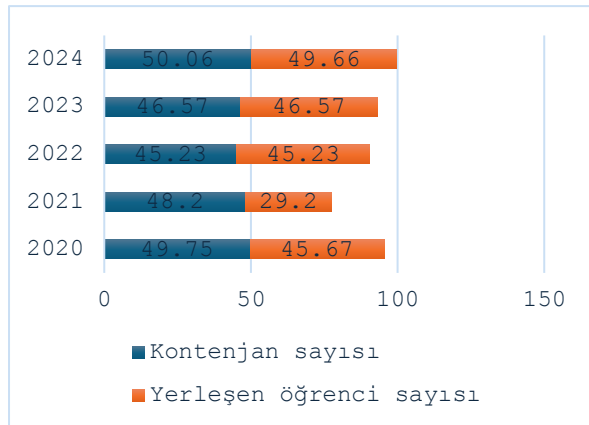
Okul Listesi	Bulunduğu şehir
Ankara Medipol Üniversitesi	Ankara
Avrasya Üniversitesi	Trabzon
Bezmialem Vakıf Üniversitesi	İstanbul
Biruni Üniversitesi	İstanbul
Çankırı Karatekin Üniversitesi	Çankırı
Fenerbahçe Üniversitesi	İstanbul
Hacettepe Üniversitesi	Ankara
İstanbul Atlas Üniversitesi	İstanbul
İstanbul Gelişim Üniversitesi	İstanbul
İstanbul Medipol Üniversitesi	İstanbul
İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi	İstanbul
İzmir Tınaztepe Üniversitesi	İzmir
Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi	Kütahya
Lokman Hekim Üniversitesi	Ankara
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (Gülhane)	Ankara
Sağlık Bilimleri Üniversitesi (Hamidiye)	İstanbul
Üsküdar Üniversitesi	İstanbul



Şekil 1. Türkiye'de üniversitelerde yıllara göre açılan ergoterapi lisans programları sayısı

Üniversitelerin web sitelerinin incelenmesi ile aktif eğitim veren ergoterapi lisans programlarının kuruluş tarihleri kaydedilmiştir. Kuruluş tarihleri incelendiğinde 2009-2024 tarihleri arasında ve en fazla 2020 yılında (3 üniversite) olmak üzere toplamda 17 üniversitede aktif eğitimin verildiği görülmektedir (Şekil 1). Bu üniversitelerden 2 (%12.50)'si olan Bezmialem Vakıf Üniversitesi ve İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi eğitim vermesine rağmen 2021 yılından beri öğrenci alımı yapmamaktadır.

YÖK Atlas Tercih Kılavuzu incelenerek son beş yıla ait (2020-2024) kontenjanlar ve yerleşen öğrenci sayıları kaydedilmiştir. 2020, 2021, 2022, 2023 ve 2024 tercih kılavuzları karşılaştırıldığında 2020'de 12 üniversiteye toplam 597 (min=20, max=72) kontenjan verilmiş olup toplam 548 öğrenci yerleşmiştir; 2021'de 15 üniversiteye toplam 723 (min=15, max=72) kontenjan verilmiş olup 438 öğrenci yerleşmiştir; 2022'de 13 üniversiteye toplam 588 (min=30, max=72) kontenjan verilmiş olup 588 öğrenci yerleşmiştir; 2023'te 14 üniversiteye 652 (min=29, max=74) kontenjan verilmiş olup 652 öğrenci yerleştirmiştir ve 2024 yılında ise 15 üniversiteye 751 (min=29, max=80) kontenjan verilmiş olup 745 öğrenci yerleşmiştir. Buna göre ergoterapi lisans programlarının doluluk oranı 2020 yılında %91.17, 2021 yılında %60.58, 2022 ve 2023 yıllarında %100 ve 2024 yılında ise %99.20'dir. Üniversitelere verilen kontenjanların ve yerleşen öğrenci sayısı ortalaması Şekil 2'de verilmiştir.



Şekil 2. Son 5 yılda ergoterapi lisans programlarına ayrılan kontenjan ve yerleşen öğrenci sayısının dağılımı

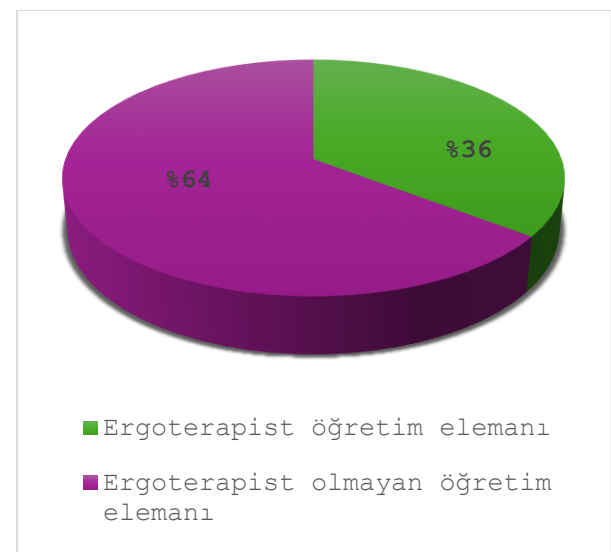
Ergoterapi lisans programında eğitim veren 17 fakültenin web sayfalarında öğretim elemanlarının özgeçmişlerine bakıldığında öğretim elemanı dağılımları incelenmiştir. Buna göre üniversite başına düşen ortalama Araştırma Görevlisi sayısı 1.50 ± 1.59 (Min=0, Maks=7), Öğretim Görevlisi sayısı 1.62 ± 1.31 , Doktor Öğretim Üyesi sayısı 1.56 ± 1.36 , Doçent sayısı 1.06 ± 1.73 ve Profesör

sayısı 1.25 ± 1.65 idi. Bu üniversitelerin ergoterapi bölümlerinde görev yapan toplam öğretim elemanı sayısı 112 olarak bulunmuştur. Bu fakültelerde öğretim elemanı dağılımı incelendiğinde fakülte başına düşen ortalama öğretim elemanı sayısı 7 (Min=2, Maks=20)'dir. Fakültelerin 5 (%31.25)'inde öğretim elemanı sayısı ortalamasının üzerindeyken, 11 (%68.75)'inde ortalamasının altındadır.

Fakültelerdeki öğretim üyesi (doktor öğretim üyesi, doçent ve profesör) sayıları incelendiğinde toplam öğretim üyesi sayısının 50 kişidir. Fakülte başına düşen öğretim üyesi sayısı ise ortalama 3.125 (Min=1, Maks=12) olarak belirlenmiştir. Fakültelerin 7 (%43.75)'inde öğretim üyesi sayısı ortalamasının üzerindeyken, 9 (%56.25)'unda ortalamasının altındadır.

Ergoterapist öğretim üyesi sayısı incelendiğinde ise toplam 5 ergoterapist öğretim üyesi olup fakülte başına düşen ergoterapist öğretim üyesi sayısı ortalama 0.3125 olarak bulunmuştur. Fakültelerin 5 (%31.25)'inde ergoterapist öğretim üyesi sayısı ortalamasının üzerindeyken, 11 (%68.75)'inde ortalamasının altındadır. Fakültelerdeki toplam ergoterapist öğretim elemanı sayısı 40 ve fakülte başına düşen ergoterapist öğretime elemanı sayısı ortalama 2.5 (Min=0, Maks=8)'tir. Fakültelerin 6 (%37.5)'sında ergoterapist öğretim elemanı sayısı ortalamasının üzerinde iken, 10 (%62.5)'unda ortalamasının altındadır.

Öğretim elemanlarının özgeçmişlerine göre ergoterapi lisans mezunu olup olmadığına bakılmıştır. Fakültelerde 40 (%35.71) öğretim elemanı ergoterapi mezunu iken, 72 (%64.29) öğretim elemanının farklı lisans programlarından mezun olduğu tespit edilmiştir (Şekil 3).



Şekil 3. Ergoterapi lisans programlarındaki öğretim elemanlarının ergoterapist olup olmadığına göre dağılımı

Ergoterapi lisans programında eğitim veren 16 fakültenin web sayfaları incelendiğinde 13 (%81.25)'ünün müfredatına ulaşılmıştır. Buna göre 13 ergoterapi bölümünün 4 yıllık eğitim sürecinde verilen derslerin ortalama AKTS'leri toplamının 241.46 ± 5.21 (Min=240, Maks=259) olduğu bulunmuştur.

Bölüm başına düşen zorunlu mesleki ders sayısı ortalama 42.46 ± 9.21 (Min=21, Maks=54) olarak bulunmuştur. Ders içerikleri incelendiğinde aynı mesleki derslerin farklı isimlendirildiği görülmüştür. Bölümlerde okutulan zorunlu mesleki derslerin isimleri ve sayıları aynı içerikteki dersler birleştirilerek EK-1'de verilmiştir.

Bölümlerdeki 2. Sınıf yaz stajı ortalama 10.54 ± 4.85 (Min=0, Maks=40) iş günü ve 5.45 ± 1.25 (Min=1, Maks=8) AKTS, 3. Sınıf yaz stajı ortalama 11.5 ± 6.18 (Min=0, Maks=40) iş günü ve 6.25 ± 1.05 (Min=3, Maks=6) AKTS ve 4. Sınıf stajı (iki dönem toplam) ortalama 52.61 ± 8.13 (Min=6, Maks=32) iş günü ve 36.53 ± 6.89 (Min=5, Maks=22) AKTS'dir. Son sınıf stajları incelendiğinde müfredatlarda belirtilme şekillerinin birbirinden farklı olduğu görülmektedir. Son sınıf stajları iki dönem boyunca modüller şeklinde uygulanmıştır. Ergoterapi lisans bölümlerinde verilen staj derslerinin / klinik uygulamalarının isimleri ve sayıları EK-2'de verilmiştir.

Bölümlerdeki mesleki seçmeli ders sayısı ortalama 19.53 ± 18.22 (Min=6, Maks=55) olarak bulunmuştur. Ders içerikleri incelendiğinde içeriği aynı ya da benzer olan bazı mesleki seçmeli derslerin üniversitelere göre farklı şekillerde isimlendirildiği görülmüştür. Bölümlerde okutulan mesleki seçmeli derslerin isimleri ve sayıları aynı içerikteki dersler birleştirilerek EK-3'de verilmiştir.

Bölümlerdeki fakülte zorunlu ders sayısı ortalama 28.76 ± 6.12 (Min=4, Maks=28) olarak hesaplanmıştır. Ders içerikleri incelendiğinde aynı fakülte zorunlu derslerin farklı isimlendirildiği görülmüştür. Zorunlu fakülte derslerinin isimleri ve sayıları aynı içerikteki verilmiştir. Fakültelerin tümünde okutulan zorunlu ortak derslerin Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I, Türk Dili I, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II ve Türk Dili II dersleri olduğu tespit edilmiştir. Bölümlerde okutulan zorunlu fakülte dersleri EK-4'te verilmiştir.

TARTIŞMA

Türkiye'de eğitim veren ergoterapi lisans programlarının müfredatlarının ve yapılarının incelendiği bu çalışma, Türkiye'de ergoterapi lisans programlarının incelenmesi ve müfredat analizini yapan ilk çalışma olması açısından büyük önem arz etmektedir. Bulgular, kontenjan doluluğu bakımından ergoterapi bölümüne olan tercih ilgisinin

devam ettiğini göstermektedir. Ek olarak üniversitelerdeki ergoterapi bölümlerinde verilen temel mesleki derslerin büyük ölçüde benzerlik gösterdiği ancak seçmeli, staj/klinik uygulama derslerinin içerik ve sürelerinin üniversitelere göre farklılık gösterebildi ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca bu çalışmadan elde edilen verilere göre Türkiye'de aktif lisans eğitimi veren ergoterapi bölümlerinin tamamının lisans programları ile müfredatlarına resmi web sayfaları aracılığıyla ulaşamadığının da altını çizilmektedir. Gerekli değerlendirmelerin ve araştırmaların yapılabilmesi için resmi web sayfalarının anlaşılır, açık erişimli, güncel ve erişilebilir olmasını önermekteyiz.

YÖK tarafından güncel olarak belirlenen öncelikli alanlar arasında sağlık kategorisi altında ergoterapi yer almaktadır (YÖK, 2024a). Çalışmamızın bulgularına göre ergoterapi programlarında öğretim üyesi olan ergoterapist sayısının az olduğu dikkat çekmektedir. Ülkemizde YÖK tarafından öncelikli olarak belirtilen ergoterapi alanına verilen desteğin ve ihtiyacın artması nedeniyle çeşitli üniversitelerde ergoterapi lisans ve lisansüstü eğitimlerin çoğalması ergoterapist öğretim elemanı sayısındaki oranı yükseltebilir. Bunun yanı sıra ergoterapinin Türkiye'de diğer bilim dallarına göre nispeten daha yeni bir bilim dalı olması nedeniyle başlangıçta akademik kadrolar farklı disiplinlerden gelen uzmanlar tarafından oluşturulmuştur (Kayhan, 2021). Gerek ergoterapinin öncelikli alanlar arasında yer alması gerekse ergoterapi alanında lisansüstü eğitim alan ergoterapist sayısının artmasıyla birlikte lisansüstü ergoterapi kökenli öğretim elemanı ve üyesi sayısının artması beklenmektedir.

TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu)'ın 2024 yılında yayınladığı rapora göre ergoterapi mesleği lisans programları kategorisinde en kolay iş bulan 7. meslek olmuştur (TÜİK, 2024). YÖK'ün verilerine göre 1500'den fazla ergoterapist olduğu görülmektedir (YÖK, 2024b). Hem sağlık hizmet sektöründeki ergoterapist ihtiyacına yönelik talebin artması hem de günümüz koşullarında daha hızlı bir şekilde istihdam hayatına katılım sağlamanın avantajı göz önünde bulundurulduğunda öğrenci kontenjanlarının artırılacağı ve daha fazla üniversitede ergoterapi lisans programı açılacağı tahmin edilmektedir.

Literatürde, ergoterapi eğitiminde müfredat farklılıklarının mezunların yetkinliklerini etkileyebileceği belirtilmiştir (Brown ve ark., 2021). Bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre Türkiye'deki ergoterapi lisans programlarının zorunlu mesleki dersler açısından büyük ölçüde benzerlik gösterse de seçmeli ile staj/klinik uygulama dersleri açısından farklılıklar bulunmaktadır. Bu durum, uluslararası literatürde yapılan diğer çalışmalar ile benzerlikler göstermektedir. Örneğin ABD, Kanada ve

Avrupa ülkelerinde yapılmış olan müfredat çalışmalarında ergoterapi eğitim-öğretim programlarının temel derslerinin genellikle kesiştiği belirtilmiş, bunun yanında mesleki yeterlilik bakımından uygulamalı ders süreleri ile seçmeli ders içeriklerinin ülkeye özgü değişebildiği ifade edilmiştir (Merritt ve ark., 2012; McGrath ve ark., 2014; Hooper ve ark., 2018). WFOT, ülkelerin yerel sağlık politikaları ile kültürel etkenlerin ergoterapi programlarında değişikliklere yol açtığını ancak belirlenen asgari eğitim standartlarının ve müfredat içeriklerinin uluslararası düzeyde tutarlı olması gerektiğini vurgulamaktadır (WFOT, 2016a). Türkiye'deki programların bu bağlamda uluslararası akreditasyon standartlarına uyum sağlaması, mezunların dünya çapında tanınabilirliği ve istihdam edilebilirliği açısından önem arz etmektedir.

Akreditasyon, hastaneler ve üniversiteler gibi sağlık kurumlarının objektif olarak standartlara uygunluğunu ve kalitesini değerlendirmeye yarayan aracı bir sistemdir (Avcı & Şenel, 2019). Türkiye'de Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ergoterapi Bölümü WFOT tarafından uluslararası akredite edilmiş tek ergoterapi bölümüdür. Bu bölüm aynı zamanda Avrupa Ergoterapi Yükseköğretim Ağı (ENOTHE) üyesidir (Hacettepe Üniversitesi Ergoterapi Bölümü, t. y.). Ek olarak, Hacettepe Üniversitesi ve Medipol Üniversitesi'nin ergoterapi bölümleri Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) tarafından ulusal düzeyde akredite edilen programlardır (SABAK, t. y.). Bu çalışmada Türkiye'de aktif olarak eğitim veren 17 ergoterapi bölümü olduğu bulunmuştur. Ancak bunlar arasında oldukça az sayıda bölümün akredite olduğu dikkat çekmektedir. WFOT tarafından verilen uluslararası akreditasyonun, mezunların küresel tanınırlığı, mesleki yeterlilikleri, istihdamı ve mobilitesini artırması bakımından avantajları bulunmaktadır (WFOT, 2024). SABAK akreditasyonu ise sağlık bilimlerinde eğitim kalitesinin ulusal standartlara uygunluğunun göstergesi olması sebebiyle mezunlarının mesleki yeterliliklerini ve istihdam fırsatlarını güçlendirir (Keleş ve ark., 2023; SABAK, t. y.).

ERGO-ÇEP, ergoterapi lisans programının yer aldığı üniversitelerde ortak bir çerçeve oluşturmak amacıyla eğitimin asgari yeterliliklerini sağlamaya olanak tanır (YÖK, 2016). Ergoterapi lisans programlarının müfredatları incelendiğinde zorunlu mesleki ve mesleki seçmeli derslerin çeşitliliği dikkat çekmektedir. ERGO-ÇEP, WFOT tarafından belirlenen eğitim standartlarına ve ulusal sağlık hizmetleri ile politikalarına uygun bir şekilde düzenlenmiş olup mezunların mesleki yeterliliklerini ulusal ve uluslararası düzeyde destekler (Ledger & WFOT, 2020). Türkiye'deki ergoterapi müfredatları

incelendiğinde ders içeriklerinin ve sürelerinin çeşitlilik gösterdiği belirlenmiştir. Bu çeşitliliğin sebepleri sağlık bilimlerinde değişen müdahale yaklaşımları, teknolojinin gelişmesi ile birlikte ortaya çıkan güncel değerlendirme ve tedavi yöntemleri, kanıta dayalı uygulamaların ergoterapi biliminde gün geçtikçe artması olarak sıralanabilir (Uzun & Öksüz, 2021).

Ergoterapi lisans programları incelendiğinde tüm okullarda staj/ klinik uygulama eğitimi mevcuttur. Ancak, uygulamalı eğitim süreleri ve içerikleri programlar arasında farklılık göstermektedir. Ergoterapi eğitiminin en önemli unsurlarından biri olan uygulamalı eğitim, öğrencilerin teorik bilgilerini pratiğe dökebilmeleri için kritik öneme sahiptir. Sağlam ve iyi yapılandırılmış bir uygulama eğitimi, öğrencilerin mesleki becerilerini geliştirmelerine ve mesleki kimliklerini kazanmalarına katkı sağlamaktadır (Townsend & Hocking, 2019). Aynı zamanda öğrencilerin yerel sağlık sistemine daha iyi adapte olmalarına ve topluma daha etkili hizmet sunmalarına yardımcı olabilir (Grenier ve ark., 2020; Brown ve ark., 2021).

Ergoterapi eğitiminin yalnızca teorik düzey ve birey temelli ergoterapi müdahalelerini içermesi değil aynı zamanda öğrencilere bireylerle, gruplarla, topluluklarla ve popülasyonlarla çalışmak için geleceğe odaklı rol geliştirme becerilerine dair bir anlayış sağlayan sosyal yaklaşımlara da eşit derecede önem verilmelidir (Irvine-Brown ve ark., 2020). Ülkemizde yer alan ergoterapi bölümlerinin müfredatları incelendiğinde ergoterapi perspektifiyle sosyal yaklaşımları içeren ergoterapi teorileri, performans alanları psikososyal, ergoterapide aktiviteler ve toplum temelli rehabilitasyon gibi derslerin yer aldığı görülmektedir (Kayıhan, 2021). Bu derslerin ergoterapi öğrencilerini sahada profesyonel kimlik geliştirme ve davranış etiğine uygun bir şekilde danışan takibi yapılması yönünde desteklediğini düşünmekteyiz.

Ülkemizdeki bir üniversitenin ergoterapi öğrencileri ve mezunlarının katılımıyla derslerin incelenmesi amacıyla yapılan çalışmanın sonuçlarına göre lisans dönemi boyunca alınan teorik ve uygulamalı derslerin mezuniyet sonrası profesyonel meslek yaşamını desteklediği belirtilmiştir (Uzun & Öksüz, 2021). Ergoterapi müfredatlarının mesleğin felsefesini kavrayacak ve sahaya aktarabilecek şekilde tasarlanması mesleki olarak öğrenci profil kalitesinin yükselmesini ve ülkemizde ergoterapi mesleğinin gücünü koruyarak geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. Ergoterapi mesleğinin kültürlerarası değerlendirme standartları, sonuçları ve göstergeleri açısından yeterlilikleri nasıl tanımladığı konusunda etkili eğitimsel ve yapısal stratejileri göstermek için sadece öğrenci temelli değil aynı zamanda akademisyenler için de kapsayıcı bir öğrenme ortamı yaratmak önemlidir

(Trentham, 2007).

Eğitim araştırmaları geleceğin ergoterapistlerinin hazırlanmasını destekler, insan kaynaklarının gelişimini sürdürür, en son mesleki uygulamaları geliştirir ve ergoterapi mesleği için kapasite oluşturur (WFOT, 2021). Ergoterapi müfredatlarının düzenli olarak gözden geçirilmesi, alanın güncel gereksinimlerine dair önemli bir referans noktası sağlamakta ve eğitim programlarının dinamik bir şekilde geliştirilmesine olanak tanımaktadır. Aynı zamanda düzenli aralıklarla ergoterapi müfredatlarının gözden geçirilmesi için çeşitli organizasyonlar aracılığıyla öğretim elemanlarının bir araya gelmesi, ulusal ve uluslararası gelişimlerle ilgili bilgi aktarımı yapılması ve hem mevcut hem de projektif olarak tartışılmasını önermekteyiz. Bu nedenle ülkenin ve mesleğin ihtiyaçları doğrultusunda belirli aralıklarla programlar ve müfredatlar denetlenmeli, güncellenmeli ve akreditasyon standartlarına uyum sağlamaya çalışılmalıdır. Böylece dinamik ve nitelikli eğitim müfredatının ergoterapi öğrenci profilinin ideal bir mesleki kimliğe sahip olma ve klinisyenlik yapma yolunda mihenk taşı olabilir. Mevcut çalışmamızın sonuçlarının Türkiye’de yeni açılan ve mevcut ergoterapi lisans programları için hazırlanacak eğitim programlarına rehberlik yapabileceği ve Türkiye’deki ergoterapi programlarının ile müfredatlarının standardizasyonu için yol gösterici olacağını düşünmekteyiz.

Araştırmacıların Katkı Oranı

KY: Konsept/fikir gelişimi, çalışma dizaynı, planlama, proje yönetimi, veri toplama/işleme, literatür araştırması, yazma, kritik gözden geçirme; GZY: Çalışma dizaynı, veri toplama/işleme, veri analizi/yorumlama, literatür araştırması, yazma, kritik gözden geçirme.

Çıkar Çatışması Beyanı

Yoktur.

Destek/Teşekkür

Yoktur.

KAYNAKLAR

- American Occupational Therapy Association. (2020). Occupational therapy practice framework: Domain and process—Fourth edition. *American Journal of Occupational Therapy*, 74(Supplement_2), 7412410010p1–7412410010p87. <https://doi.org/10.5014/ajot.2020.74S2001>
- Andersen, L., & Reed, K. (2024). The history of occupational therapy: The first century. *Taylor &*

Francis.

- Avcı, K., & Şenel, F. Ç. (2019). Sağlık hizmetleri akreditasyonu: Faydası, önemi ve etkisi nedir?. *Online Turkish Journal of Health Sciences*, 4(2), 221-234. <https://doi.org/10.26453/otjhs.525436>
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır?. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299>
- Bowen, G. A. (2009). Document analysis as a qualitative research method. *Qualitative Research Journal*, 9(2), 27-40. <https://doi.org/10.3316/QRJ0902027>
- Brown, K., Lamont, A., Do, A., & Schoessow, K. (2021). Increasing racial and ethnic diversity in occupational therapy education: The role of Accreditation Council for Occupational Therapy Education (ACOTE®) standards. *American Journal of Occupational Therapy*, 75(3), 7503347020. <https://doi.org/10.5014/ajot.2021.047746>
- Grenier, M.-L., Zafran, H., & Roy, L. (2020). Current landscape of teaching diversity in occupational therapy education: A scoping review. *American Journal of Occupational Therapy*, 74(6), 7406205100p7406205101-7406205100p7406205115. <https://doi.org/10.5014/ajot.2020.044214>
- Gürses, H. N., Alemdaroğlu, İ., & Tanriverdi, M. (2014). Türkiye’de Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Fakülte Bölümü/yüksekokullarının incelenmesi ve müfredat analizi. *Türk Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 25(1), 16-27.
- Hacettepe Üniversitesi Ergoterapi Bölümü. (t.y.). Ana sayfa. Hacettepe Üniversitesi. <https://ergoterapi.hacettepe.edu.tr/>
- Hooper, B., Krishnagiri, S., Price, P., Taff, S. D., & Bilics, A. (2018). Curriculum-level strategies that US occupational therapy programs use to address occupation: A qualitative study. *American Journal of Occupational Therapy*, 72(1), 7201205040p1-7201205040p10. <https://doi.org/10.5014/ajot.2018.024190>
- Irvine-Brown, L., Tommaso, A. D., Malfitano, A. P. S., & Molineux, M. (2020). Experiences of occupational therapy education: Contexts, communities and social occupational therapy. *Cadernos Brasileiros de Terapia Ocupacional*, 28, 330-342. <https://doi.org/10.4322/2526-8910.ctoARF1931>
- Jóhannesson, I. Á., Norðdahl, K., Óskarsdóttir, G., Pálsdóttir, A., & Pétursdóttir, B. (2011). Curriculum analysis and education for sustainable development in Iceland. *Environmental Education Research*, 17(3), 375-391.

- <https://doi.org/10.1080/13504622.2010.545872>
- Karaduman, M., & Akbulutgiller, B. (2017). Türkiye'de gazetecilik eğitimi: Lisans müfredat programları karşılaştırması. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16(4). <https://doi.org/10.21547/jss.303823>
- Kayihan, H. (2021). Ergoterapide sağlık ve iyi olmanın temelleri. In H. Kayihan (Ed.), Sağlık Ve İyi Olmanın Geliştirilmesinde Ergoterapi (ss. 3-18). *İstanbul Tıp Kitabevi*.
- Keleş, M. N., Tore, N. G., & Oskay, D. (2023). Akredite olmuş bir fizyoterapi ve rehabilitasyon lisans programındaki öğrencilerin akreditasyon farkındalıklarının değerlendirmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 13(3), 390-396. <https://doi.org/10.5961/higheredusci.1276355>
- Ledgerd, R., & World Federation of Occupational Therapists. (2020). WFOT report: WFOT human resources project 2018 and 2020. *World Federation of Occupational Therapists Bulletin*, 76(2), 69–74. <https://doi.org/10.1080/14473828.2020.1821475>
- Levander, L. M., & Mikkola, M. (2009). Core curriculum analysis: A tool for educational design. *Journal of Agricultural Education and Extension*, 15(3), 275-286. <https://doi.org/10.1080/13892240903069785>
- McGrath, M., Moldes, I. V., Fransen, H., Hofstede-Wessels, S., & Lilienberg, K. (2014). Community–university partnerships in occupational therapy education: A preliminary exploration of practice in a European context. *Disability and Rehabilitation*, 36(4), 344-352. <https://doi.org/10.3109/09638288.2013.788220>
- Merritt, B. K., Blake, A. I., McIntyre, A. H., & Packer, T. L. (2012). Curriculum evaluation: Linking curriculum objectives to essential competencies. *Canadian Journal of Occupational Therapy*, 79(3), 175-180. <https://doi.org/10.2182/cjot.2012.79.3.7>
- Morgan, H. (2022). Conducting a qualitative document analysis. *The Qualitative Report*, 27(1), 64-77. <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2022.5044>
- Özgötürücü, S., & Altuntaş, O. (2021). Ergoterapi bölümü mezunlarının lisans eğitimlerine ve mesleki yeterliliklerine ilişkin genel algıları. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, 8(3), 420-437. <https://doi.org/10.21020/husbfd.926499>
- Paternotte, E., Fokkema, J. P., Van Loon, K. A., Van Dulmen, S., & Scheele, F. (2014). Cultural diversity: Blind spot in medical curriculum documents, a document analysis. *BMC Medical Education*, 14, 1-6. <https://doi.org/10.1186/1472-6920-14-176>
- Richards, L. G., & Vallée, C. (2020). Not just mortality and morbidity but also function: Opportunities and challenges for occupational therapy in the World Health Organization's rehabilitation 2030 initiative. *American Journal of Occupational Therapy*, 74(2), 7402070010p7402070011-7402070010p7402070016. <https://doi.org/10.5014/ajot.2020.742005>
- Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK). (t. y.). Akredite olan programların listesi. *Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK)*. Erişim tarihi 5 Ekim 2025 <https://www.sabak.org.tr/index.php/tr/akreditasyon/akredite-olan-programların-listesi>
- Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK). (t. y.). Derneğimiz. *Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK)*. Erişim tarihi 5 Ekim 2025 <https://www.sabak.org.tr/index.php/tr/dernegimiz>
- Şıgırtmaç, C., Alan, E., & Öksüz, Ç. (2017) Ergoterapi bölümü öğrencilerinin kaygı düzeyleri ile lisans eğitimi ve stajların yeterliliği konusundaki görüşlerinin araştırılması. *Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 5(1), 11-20.
- Sumsion, T. (2006). E-book client-centered practice in occupational therapy: A guide to implementation. *Elsevier Health Sciences*.
- Tosunoğlu, B., & Cengiz, S. (2020). Türkiye'de muhasebe eğitimi: Lisans müfredatının incelenmesi ve gelişmeler kapsamında değerlendirilmesi. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 6(2), 194-214.
- Townsend, E., & Hocking, C. (2019). Relaunching teaching occupation. *Journal of Occupational Science*, 26(1), 140-144. <https://doi.org/10.1080/14427591.2018.1541698>
- Trentham, B., Cockburn, L., Cameron, D., & Iwama, M. (2007). Diversity and inclusion within an occupational therapy curriculum. *Australian Occupational Therapy Journal*, 54, S49-S57. <https://doi.org/10.1111/j.1440-1630.2006.00605.x>
- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2024). *Yükseköğretim istihdam göstergeleri*, 2023. Erişim tarihi 10 Eylül 2024 <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yuksekogretim-istihdam-Gostergeleri-2023-53466>
- Uzun, F. N., & Öksüz, Ç. (2021). Hacettepe Üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi ergoterapi bölümü lisans programındaki derslerin öğrencilerin ve mezunların bakış açılarıyla incelenmesi. *Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*, 9(1), 21-30. <https://doi.org/10.30720/ered.579050>

- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2016). *Ergoterapi ulusal çekirdek eğitim programı (ERGO-ÇEP 2016)*. Erişim tarihi 7 Ağustos 2024 https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Ulusal-cekirdek-egitimi-programlari/ergoterapi_ulusal_cekirdek_egitim_programi.pdf
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2024a). *Lisans tercih sihirbazı*. Erişim tarihi 30 Eylül 2024 <https://yokatlas.yok.gov.tr/tercih-sihirbazi-t4-tablo.php?p=say>
- Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2024b). *Program atlası*. Erişim tarihi 30 Eylül 2024 <https://yokatlas.yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=11301>
- World Federation of Occupational Therapists (WFOT). (2016a). *Minimum standards for the education of occupational therapists revised 2016*. Erişim tarihi 20 Temmuz 2024 <https://wfot.org/resources/new-minimum-standards-for-the-education-of-occupational-therapists-2016-e-copy>
- World Federation of Occupational Therapists (WFOT). (2016b). *Occupational therapy human resources project 2016*. Erişim tarihi 25 Ağustos 2024 <https://wfot.org/resources/2016-occupational-therapy-human-resources-project-full-numerical>
- World Federation of Occupational Therapists (WFOT). (2021). *Educational research in occupational therapy*. Erişim tarihi 20 Temmuz 2024 <https://wfot.org/resources/educational-research-in-occupational-therapy>
- World Federation of Occupational Therapists (WFOT). (2024). Membership. *WFOT*. Erişim tarihi 5 Mart 2025 <https://wfot.org/membership>

EK-1. Zorunlu mesleki dersler

Dersin adı	Sayı	Dersin adı	Sayı
Afetler ve toplumsal katılım	1	Nörogelişimsel bozukluklar	6
		Nörogelişimsel bozukluklar ve aktivite performansı	1
Anatomi	1		
Anatomi I	3	Nörogelişimsel bozukluklarda ergoterapi	1
Anatomi II	3	Nörogelişimsel bozukluklarda ergoterapi	7
Ergoterapi için özel anatomi	2	Nörogelişimsel rehabilitasyon	1
Genel anatomi	1		
Lokomotor sistemi anatomisi	1	Nörolojide ergoterapi	2
Temel anatomi	1	Nörolojide Ergoterapi	1
		Nörolojik bozukluklarda ergoterapi	1
Araştırma yöntemleri	3	Nörolojik hastalıklarda ergoterapi	2
Araştırma yöntemlerine giriş	1	Nöromüsküler sistem bozukluklarında ergoterapi	1
Ergoterapide araştırma yöntemleri	2	Nörorehabilitatif yaklaşımlar	1
		Klinik nöroloji ve nöroşiruji	1
Biblioterapi	1	Ergoterapide nörolojik rehabilitasyon	1
		Ergoterapi ve nörolojik rehabilitasyon	1
Bitirme projesi	2		
Bitirme projesi I	1	Nöroanatomi	7
Bitirme tezi	1	Ergoterapide nöroanatomi	1
		Fonksiyonel nöroanatomi	1
Biyoistatistik	3		
		Onkoloji ve palyatif bakımda ergoterapi yaklaşımları	1
Biyomekani ve aktivite performansı	1		
Biyomekani ve kinezyoloji 1	1	Oral-motor rehabilitasyonda ergoterapi yaklaşımları	1
Biyomekani ve kinezyoloji 2	1		
Biyomekanik ve kinezyoloji	1	Ergoterapide ortez ve biyoteknoloji uygulamaları	2
Hareket analizi ve biyomekanik	2	Ortez protez ve rehabilitasyon	1
Kinezyoloji	1	Ortez uygulamaları	1
Fonksiyonel kinezyoloji	7	Ortez ve biomekanik	2
		Ortez ve biyomekanik	3
Büyüme ve gelişim	3	Ortez ve protez rehabilitasyon	1
Büyüme ve gelişme	4	Ortez ve protez rehabilitasyonu	1
Büyüme ve gelişme I	1	Yardımcı cihaz (ortez-protez) uygulamaları	1
Büyüme ve gelişme II	1		
Normal motor gelişim	2	Öz yönetim	1
Duyusal işleme bozukluklarında rehabilitasyon	1	Pediatride ergoterapi	4
Ergoterapide duyu bütünleme	1	Pediatride mesleki uygulama	1
		Çocuklarda ergoterapi	1
Ergoterapide güncel konular	1		
Ergoterapide özel konular	3	Performans alanları duyu motor	7
		Performans alanları duyu-motor	2
Ergoterapi temelli klinik karar verme	1	Duyu motor performans	1
		Duyu algı motor	1
El rehabilitasyonu	6	Duyu motor kognitif	1
El rehabilitasyonu ve ergoterapi	2		

EK-1. Zorunlu mesleki dersler devamı

El rehabilitasyonu ve günlük yaşam aktiviteleri	1	Performans alanları kognitif	9
El rehabilitasyonu ve splint	2	Kognitif performans	1
El rehabilitasyonunda ergoterapi	1	Kognitif rehabilitasyon	1
El rehabilitasyonunda ergoterapi yaklaşımları	1	Kognitif rehabilitasyona giriş	1
		Ergoterapide kognitif yaklaşımlar	1
Mesleki İngilizce I	3		
Mesleki İngilizce II	2	Performans alanları psikososyal	10
İngilizce II	1	Psikososyal performans	1
İngilizce III	2	Psikososyal rehabilitasyon	1
İngilizce IV	2	Psikososyal yaklaşımlar	1
Engellilik sosyolojisi	4	Psikiyatri	1
Sosyoloji	1	Psikiyatride ergoterapi	1
Engellik ve toplum	1	Psikiyatride ergoterapi	6
		Psikiyatride ergoterapi yaklaşımları	1
Ergoterapiye giriş	14	Psikiyatrik bozukluklarda ergoterapi	2
İş ve uğraş tedavisi temelleri	1	Ruh sağlığında ergoterapi	1
Rehabilitasyona giriş	1		
		Probleme dayalı ergoterapi	1
Ergoterapi teoriler	1	Probleme dayalı ergoterapi uygulamaları	11
Ergoterapi teorileri	11		
Ergoterapi teorileri I	1	Psikoloji	3
Ergoterapi teorileri II	1	Psikopatoloji	1
Ergoterapi teorileri ve referans çerçeve	1	Temel psikoloji	1
		Genel psikoloji	1
Ergoterapide etik	3	Davranış bilimleri	2
Ergoterapide etik prensipler	2		
Ergoterapide etik prensipler ve profesyonel gelişim	1	Sağlık hizmetlerinde iletişim	1
Ergoterapide etik ve profesyonel gelişim	2	Sağlık iletişimi	2
Ergoterapide mesleki etik ve profesyonel gelişim	1	Sağlık iletişimi ve görüşme yöntemleri	1
Etik	1	Ergoterapide iletişim ve görüşme teknikleri	2
		Bireyler arası ilişkiler	1
Ergoterapide ölçme ve değerlendirme teknikleri	2		
Ergoterapide ölçme ve değerlendirme yöntemleri	1	Sağlık politikaları	1
Ergoterapide temel ölçme ve değerlendirme	6	Sağlık stratejileri	3
Temel ölçme ve değerlendirme	1	Sağlıklı yaşam stratejileri	1
Temel ölçme ve değerlendirme teknikleri	3		
Temel ölçme ve değerlendirme yöntemleri	1	Sanat terapisi	1
		Ergoterapide sanat yaklaşımları	1
Ergoterapide yardımcı teknoloji	1	Sosyokültürel etkinlikler I	1
Ergoterapide yardımcı teknolojiler	4	Sosyokültürel etkinlikler II	1
Bilgi teknolojileri ve araçları	1		
Rehabilitasyonda bilgisayar ve teknoloji kullanımı	1	Ergoterapide terapötik aktiviteler	1
Rehabilitasyonda teknoloji	2	Ergoterapide tedavi edici aktiviteler	1
Rehabilitasyonda teknolojiler	1	Ergoterapide aktiviteler	10
Rehabilitasyonda yardımcı teknoloji	1	Okupasyon ve aktivite	1
Rehabilitasyonda yardımcı teknolojiler	1	Yaşama sanatı yönüyle uğraşı bilimi	1
Rehabilitasyon teknolojisinde mesleki uygulama	1		
Yardımcı teknoloji	5	Toplum temelli rehabilitasyon	12

EK-1. Zorunlu mesleki dersler devamı

		Toplumsal katılım	1
Ergoterapide yönetim organizasyon	2	Mesleki ve toplum temelli rehabilitasyon	1
Ergoterapide yönetim organizasyon ve kayıt işlemleri	2		
Ergoterapide yönetim organizasyon ve kayıt sistemleri	2	Öğrenci bitirme projesi	2
Ergoterapide yönetim ve organizasyon	2	Öğrenci mezuniyet projesi	4
		Mezuniyet projesi	2
Fizyoloji	3	Mezuniyet projesi I	1
Fizyoloji I	3	Mezuniyet projesi II	1
Fizyoloji II	2	Yaşam kalitesi	3
Aktivite fizyolojisi	1		
		Zaman yönetimi ve planlama	1
Fiziksel modaliteler	2		
		Stresle başa çıkma yöntemleri	1
Geriatride ergoterapi yaklaşımları	1		
Geriatrik rehabilitasyonda ergoterapi	9	Tıbbi biyoloji ve genetik	1
Geriatride ergoterapi	3		
		Tıbbi ilkyardım	2
Görme rehabilitasyonunda ergoterapi yaklaşımları	1		
		Kariyer planlama	1
Günlük yaşam aktiviteleri	12		
Günlük yaşam aktiviteleri ve eğitimi	1	Koruyucu ergoterapi ve çevresel düzenlemeler	12
Günlük yaşam aktivitelerinde mesleki uygulama	1	Koruyucu ERT	1
		Koruyucu rehabilitasyon	1
İşaret dili ve drama	1		
		Mesleki terminoloji	1
Kas iskelet fonksiyon yetersizliklerinde ergoterapi	2		
Kas iskelet sistemi fonksiyon yetersizliklerinde ergoterapi	4	Mesleki rehabilitasyon	13
Kas iskelet sistemi fonksiyonel yetersizliklerinde ergoterapi	1		
Kas iskelet sistemi hastalıklarında ergoterapi	2	Motor kontrol ve motor öğrenme	1
Kas iskelet sistemi yetersizliklerinde ergoterapi	1	Motor öğrenme	7
Kas iskelet sistemlerinde ergoterapi	1		
Kas iskelet yetersizliklerinde ergoterapi	1	Kanıt dayalı ergoterapi I	1
Kas ve iskelet sistemi hastalıklarında ergoterapi	1	Kanıt dayalı ergoterapi II	1
Ortopedi	1	Kanıt dayalı ergoterapi uygulamaları	10
Romatolojik rehabilitasyonda ergoterapi	1	Ergoterapide kanıt dayalı uygulamalar	1

EK-2. Ergoterapi bölümlerinde staj/ klinik uygulamaların sınıflara göre dağılımı

2. Sınıf Yaz Stajı	Sayı	3. Sınıf Yaz Stajı	Sayı	4. Sınıf Stajı	Sayı	4. Sınıf Stajı	Sayı
Mesleki Uygulama	2	Pediatride Mesleki Uygulama	1	Ergoterapi Klinik Uygulamaları I	1	Mesleki Uygulama II	4
Mesleki Staj I	1	Erişkinde Mesleki Uygulama	1	Ergoterapi Klinik Uygulamaları II	1	Mesleki Uygulama III	3
Klinik Uygulama I	2	Yaz Klinik Uygulama II	1	Klinik Uygulama I	4	Mesleki Uygulama IV	3
Klinik Uygulama II	1	Yaz Stajı II	1	Klinik Uygulama II	4	Mesleki Uygulama V	1
Ergoterapi Yaz Stajı	1	Klinik Uygulama II (20 İş Günü)	1	Klinik Uygulama IV	2	Mesleki Uygulama VI	1
Günlük Yaşam Aktivitelerinde Mesleki Uygulama	1	Mesleki Staj II	1	Klinik Uygulama V	2	Mesleki Uygulama VIII	1
Rehabilitasyon Teknolojisinde Mesleki Uygulama	1	Klinik Eğitim I	1	Klinik Uygulama VI	1	Mesleki Uygulama VIII	1
Klinik Uygulama I (20 İş Günü)	1	Klinik Eğitim II	1	Klinik Eğitim I	2	Mesleki Uygulama IX	1
Yaz Stajı I	1	Mesleki Uygulama II	1	Klinik Eğitim II	1	Mesleki Uygulama X	1
Yaz Klinik Uygulama I	1	Klinik Uygulama II	1	Klinik Eğitim III	1	Klinik Çalışma I	1
Mesleki Uygulama I	1	Klinik Uygulama IV	1	Klinik Eğitim IV	1	Klinik Çalışma II	1
				Mesleki Uygulama I	3		

EK-3. Mesleki seçmeli dersler

Dersin adı	Sayı	Dersin adı	Sayı
Afetler ve toplumsal katılım	5	Ergoterapide kanıta dayalı uygulamalar	1
Afetlerde ergoterapi	1		
		Ergoterapide kardiyak ve pulmoner rehabilitasyon	1
Almanca I	1	Kardiyak rehabilitasyonda ergoterapi	3
Almanca II	1	Kardiyopulmoner hastalıklarda ergoterapi	1
Almanca III	1	Kardiyopulmoner rehabilitasyon	1
Almanca IV	1	Pulmoner hastalıklar ve rehabilitasyonu	1
Almanca V	1	Pulmoner rehabilitasyonda ergoterapi	2
Almanca VI	1		
Almanca VII	1	Ergoterapide meslekler arası eğitim ve iş birliği	1
Almanca VIII	1	Rehabilitasyonda interdisipliner yaklaşım	4
		Rehabilitasyonda interdisipliner yaklaşımlar	1
Az gören rehabilitasyonu	1	Ergoterapide müzik terapi	2
Görme engellilerde bağımsız yaşam	4	Müzik algılama iletişim	3
Görme engellilerde ergoterapi	1	Müzik yazılımları	1
Görme engellilerde bağımsız yaşam	2		
		Ergoterapide özel konular	1
Bakım verenlerde ergoterapi	7		
		Ergoterapide planlama ve aktivite analizi	1
Bebeklerde duyu bütünlüme	1		
Yeni doğanda duyu bütünlüğü	1	Ergoterapide rekreasyonel aktiviteler I	1
Yenidoğanda duyu bütünlüğü	3	Ergoterapide rekreasyonel aktiviteler II	1
Bel boyun okulu	4	Ergoterapide stresle başa çıkma yöntemleri	1
Bel ve boyun okulu	1		
		Ergoterapide tasarım teknikleri	1
Bilim sanat felsefe	2		
Bilim sanat felsefesi	1	Ergoterapide yönetim organizasyon ve kayıt sistemleri	1
Ergoterapide sanat yaklaşımları	2	Ergoterapide yönetim ve organizasyon	1
Ergoterapide sanatsal yaklaşımlar resim ve el sanatları	1	Ergoterapist ve okul danışmanlığı	7
Sanat terapi ve rekreasyonel aktiviteler	1	Okul temelli ergoterapi	2
Sanat terapide malzeme kullanımı	1	Okula dayalı ergoterapi	1
Geleneksel Türk sanatları ve resim sanatı	1	Okullarda ergoterapi	1
Cinsel sağlık bilgisi	1	Hayvan destekli yaklaşım	1
		Rehabilitasyonda hayvan destekli yaklaşımlar	4
Çalışma ergonomisi ve işle ilgili risk faktörleri	5		
Çalışma ergonomisi ve risk faktörleri	1	İlkyardım	1
Çalışma yaşamında kadın ve çocuk	1	İngilizce V	2
		İngilizce VI	2
Çocuk ve oyun	1	İngilizce VII	1
Ergoterapide oyun	1	İngilizce VIII	1
		Mesleki İngilizce 1	1
Çocuklarda diyabet ve ergoterapi	1	Mesleki İngilizce 2	1

EK-3. Mesleki seçmeli dersler devamı

		Mesleki İngilizce I	1
Dans ve hareket tedavisi	6	Mesleki İngilizce II	1
Dans ve hareket terapisi	2		
		İş sağlığı ve güvenliği	1
Davranış bilimleri	1		
		Kadın sağlığı	3
Dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğunda ergoterapi	1		
		Kanser ve ergoterapi	6
Diksiyon	1	Kanserde ergoterapi	1
Ergoterapide güzel konuşma ve diksiyon	1	Palyatif bakım ve kanser rehabilitasyonunda ergoterapi	1
Dil ve konuşma bozukluklarında ergoterapi	1	Kariyer planlama	1
Diyabet ve ergoterapi	4	Mental sağlık problemlerinde mesleki rehabilitasyon	3
		Mesleki rehabilitasyon	1
Drama	4		
Drama I	1	Motor öğrenme	4
Drama II	1		
Psikodrama	1	Nörogelişimsel bozukluklar ve ergoterapi	
Dünya mutfakları I	1	Olgu temelli öğrenme	1
Dünya mutfakları II	1		
		Ortez protez ve ergoterapi	1
El rehabilitasyonunda ergoterapi	1		
		Otizm spektrum bozukluğunda duyu-algi-motor beceriler ve müdahale yaklaşımları	1
Endüstride ergoterapi	1	Otizm spektrum bozukluklarında ergoterapi	1
Endüstriyel ergonomi	1		
		Öğrenci mezuniyet projesine giriş	1
Engelli bireylerin insan hakları	3		
Engellilik ve sağlık politikaları	4	Öz yönetim	4
Engellilik ve toplum	1		
Engellilik ve yaşam	1		
		Özel gereksinimli çocuk ve bağımsız yaşam	5
Engellilerde spor ve aktivite	1	Özel gereksinimli çocuklarda bağımsız yaşam	2
Engellilerde spor ve rekreasyon	6		
Ergoterapide spor aktiviteleri	1	Proje	1
Sporcu sağlığında ergoterapi	1		
		Psikososyal rehabilitasyon ve etik	1
Engelsiz üniversite	3		
Engelsiz Üniversite	1	Rehabilitasyonda sanal gerçeklik	6
Engelsiz yaşam ve mimari	1		
		Romatizmal hastalıklarda ergoterapi	1
Ergoterapi bilim ve felsefesi	1		
Ergoterapi bilimi ve felsefesi	1	Sağlık bilimlerinde yaşam güvencesi ve akreditasyon	1
Ergoterapi paradigmaları	1	Sağlık için fiziksel aktivite	1

EK-3. Mesleki seçmeli dersler devamı

		Sağlık ve iyi olma açısından ergoterapi	1
Ergoterapi terminolojisi	1	Sağlıklı yaşam stratejileri	2
		Yaşam ve ergoterapi	2
Ergoterapi uygulamaları I	1		
Ergoterapi uygulamaları II	1	Sağlıkta kalite ve akreditasyon	1
Ergoterapide 3 boyutlu modelleme tasarım ve basım	1	Serebral palside ergoterapi	1
Ergoterapide beden dili kullanımı	1	Stigma ve ergoterapi	4
Ergoterapide bilgisayar destekli tasarım	1	Stresle başa çıkma yöntemleri	5
Ergoterapide dokümantasyon	1	Sürücü rehabilitasyonu	5
Ergoterapide eğitim stratejileri ve öğrenme	1	Şiddet görenlerde rehabilitasyon	1
Ergoterapide erken müdahale	2	Şiddete maruz kalanlarda rehabilitasyon	3
Ergoterapide görsel sanatlar	1	Tıbbi cihaz yasal düzenlemeleri ve süreçler	1
Ergoterapide iletişim teknikleri	1	Toplum temelli rehabilitasyon	1
Ergoterapide iletişim ve görüşme teknikleri	2	Toplumsal katılım	3
Sağlıkta iletişim	1	Yaşam kalitesi	6
Ergoterapide işaret dili	2		
İşaret dili	1	Yeme bozuklukları	3
İşitme engellilerde bağımsız yaşam	1	Yeme ve yutma bozuklukları	1
Türk işaret dili I	3	Yeme ve yutma bozukluklarında ergoterapi	1
Türk işaret dili II	2	Yutma bozukluklarında ergoterapi	6
Türk işaret dili III	1		
		Ergoterapide duyu bütünleme	1

EK-4. Fakülte zorunlu dersleri

Dersin adı	Sayı	Dersin adı	Sayı
Anatomi	1	Mesleki İngilizce I	1
Anatomi I	5	Mesleki İngilizce II	2
Anatomi II	5	Mesleki İngilizce III	1
Genel anatomi	1	Mesleki İngilizce IV	1
Temel anatomi	1	Sağlık bilimlerinde İngilizce I	1
		Sağlık bilimlerinde İngilizce II	1
Araştırma yöntemleri	2	Temel İngilizce I	3
Araştırma yöntemleri ve biyoistatistik	1	Temel İngilizce II	3
Biyoistatistik	2		
İstatistik	1	İş sağlığı ve güvenliği	2
Sağlık bilimlerinde araştırma yöntemleri	2		
Sağlıkta araştırma yöntemleri	1	Kariyer planlama	4
Atatürk ilke ve inkılapları tarihi I	1	Nörofizyoloji	1
Atatürk ilke ve inkılapları tarihi II	1		
Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi I	13	Protez ortez ve rehabilitasyonu	1
Atatürk ilkeleri ve inkılap tarihi II	13		
		Psikoloji	3
Bilgi teknolojileri	1	Sağlık bilimlerinde psikoloji	1
Bilgi ve iletişim teknolojileri	1	Temel psikoloji	2
Bilişim teknolojileri	1		
		Psikososyal rehabilitasyon	1
Biyomekanik	1		
Biyomekanik ve kinezyoloji I	1	Sağlık antropolojisi	1
Biyomekanik ve kinezyoloji II	1		
		Sağlık bilimlerinde kalite güvencesi ve akreditasyon	1
Büyüme ve gelişme	1		
Normal motor gelişim	2	Sağlık hizmetlerinde iletişim	1
Hareket ve fonksiyon gelişimi	1	Sağlıkta iletişim	1
Cinsel sağlık	1	Sağlık hukuku	1
		Sağlık sosyolojisi	1
Duygusal zekâ gelişimi	1		
		Sağlık yönetimi	1
Engellilik sosyolojisi	1		
		Stresle başa çıkma yönetimi	1
Etik	1		
		Temel bilgi teknolojileri I (UE)	1
Farmakoloji	1	Temel bilgi teknolojileri II	1
		Temel bilgi ve iletişim teknikleri kullanımı	1
Fizyoloji	4		
Fizyoloji I	1	Tıbbi biyoloji ve genetik	1
Fizyoloji II	1	Tıbbi terminoloji	1
Genel fizyoloji	2		
Temel fizyoloji	1	Türk dili I	15
		Türk dili II	14
Fonksiyonel nöroanatomi	2		
Nöroanatomi	2	Türk işaret dili	1

EK-4. Fakülte zorunlu dersleri devamı

İngilizce I	8	Üniversite kültürü ve oryantasyonu	1
İngilizce II	8	Üniversiteler yaşam ve kültür	1
İngilizce III	1		
İngilizce IV	1	Yabancı dil I	1
Mesleki İngilizce 1	1	Yabancı dil II	1
Mesleki İngilizce 2	1		
		Girişimcilik	1
İlk yardım	2	Sağlık bilimlerinde girişimcilik	1